

Opetusministeriön asetus yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä

Opetusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 24 päivänä heinäkuuta 2009 annetun yliopistolain (558/2009) 49 §:n 6 momentin nojalla:

1 §

Yliopistojen perusrahoitus

Perusrahoitus kohdennetaan yliopistoille toiminnan laatuun ja laajuuteen liittyvänä laskennallisena perusrahoituksena sekä muiden koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteiden perusteella siten kuin yliopistolaisissa (558/2009), yliopistoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (/2009) ja tässä asetuksessa säädetään.

2 §

Koulutuksen laajuus

Toiminnan laatuun, laajuuteen ja vaikuttavuuteen liittyvään laskennalliseen perusrahoitukseen sisältyvä koulutuksen laajuus määräytyy seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus	
<i>1. Laskennallinen opiskelijamäärä</i>	30 %	
a) FTE-tutkinto-opiskelijat ¹		85 %
b) Avoimen yliopiston laskennallinen kokovuotinen opiskelijamäärä ja erillisten opinto-oikeuksien laskennallinen kokovuotinen opiskelijamäärä yhteensä		15 %
<i>2. Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteet</i>	35 %	
a) Ministeriön ja yliopiston välisessä sopimuksessa sovittujen alempien korkeakoulututkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä		25 %
b) Ministeriön ja yliopistojen välisessä sopimuksessa sovittujen ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä ²		75 %
<i>3. Suoritetut alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot ³</i>	35 %	
a) Yliopistossa suoritettujen alempien korkeakoulututkintojen lukumäärä		25 %
b) Yliopistossa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen lukumäärä ⁴		75 %

¹ Laskennallinen luku, jossa osa-aikaiset opiskelijat muutetaan kokoaikaisiksi kertoimella 0, 0,5 ja 1, jolloin FTE 0 = poissaolevat opiskelijat;

FTE 0,5 = läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukuvuotena suorittaneet alle 30 opintopistettä sekä läsnäolevat lisensiaatin-, tohtorin-, ja muun tutkinnon opiskelijat;

FTE 1 = läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukuvuotena suorittaneet 30 opintopistettä tai enemmän sekä uudet, tilastovuonna aloittaneet ylemmän tai alemman korkeakoulututkinnon opiskelijat.

² Lukumäärä kerrotaan kertoimella 1,3 niiden koulutusalojen ylempien korkeakoulututkintojen osalta, joilla ei ole alempaa korkeakoulututkintoa.

³ Laskennassa käytetään kolmen viimeisimmän vuoden keskiarvoa.

⁴ Lukumäärä kerrotaan kertoimella 1,3 niiden koulutusalojen ylempien korkeakoulututkintojen osalta, joilla ei ole alempaa korkeakoulututkintoa. Laskennassa koulutusaloittaiset toteutumat otetaan huomioon enintään sopimuskauden tavoitteeseen asti.

3 §

Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus

Laskennalliseen perusrahoitukseen sisältyvä koulutuksen laatu ja vaikuttavuus määräytyvät seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus	
<i>1. Koulutuksen laatu ja opiskeluprosessien toimivuus</i> ¹	80 %	
a) Korkeakoulujen arviointineuvoston esittämien koulutuksen laatuyksiköiden perusteella yliopistoille 300 000 euroa vuosittain / yksikkö		
b) Lukuvuodessa vähintään 45 opintopistettä suorittaneiden alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevien lukumäärä		50 %
c) Vuonna x yliopistoissa perustutkinnon aloittaneista 7 vuoden kuluttua aloittamisesta tutkinnon suorittaneiden määrä		50 %
<i>2. Koulutuksen kansainvälistyminen</i>	20 %	
a) Kalenterivuonna Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden lukumäärä (vaihdon kesto yli 3 kk)		50 %
b) Vieraskielisessä opetuksessa suoritettujen opintopisteiden (ja ulkomailla suoritettujen tutkintoon sisällytettyjen opintopisteiden lukumäärä) ²		25 %
c) Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden lukumäärä		25 %

¹ Laskennassa vähennetään ensin a-kohdan mukainen rahoitus ja loppuosa kohdennetaan b- ja c-kohdan kriteerien ja painotusten perusteella.

² Ulkomailla suoritettuihin tutkintoihin sisällytettyjen opintopisteiden lukumäärä otetaan laskentaan mukaan, kun tilastoaineiston tiedonkeruu on kunnossa.

4 §

Tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laajuus

Laskennalliseen perusrahoitukseen sisältyvä tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laajuus määräytyy seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus
<i>1. Opetus- ja tutkimushenkilötyövuodet</i> ¹	50 %
<i>2. Ministeriön ja yliopiston välisessä sopimuksessa sovittujen tohtorintutkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä</i>	25 %
<i>3. Yliopistossa suoritettujen tohtorintutkintojen lukumäärä</i> ²	25 %

¹ Määräytyy opetus- ja tutkimushenkilötyövuosien (kaikki rahoituslähteet, ei sisällä tutkijakoulutettavia ja laskennallista tuntiopetusta) yhteenlasketun lukumäärän perusteella.

² Laskennassa koulutusaloittaiset toteutumat otetaan huomioon enintään sopimuskauden tavoitteeseen asti. Laskennassa käytetään kolmen viimeisimmän vuoden keskiarvoa.

5 §

Tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laatu ja vaikuttavuus

Tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen laatu ja vaikuttavuus määräytyvät seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus	
<i>1. Kansallinen kilpailtu tutkimusrahoitus</i>	60 %	
a) Yliopiston käyttämä Suomen Akatemian rahoitus		50 %
b) Suomen Akatemian tutkimuksen huippuyksikköpäästösten perusteella yliopistoille kohdennettu rahoitus ¹		30 %
c) Yliopiston käyttämä Tekesin rahoitus		20 %
<i>2. Tieteelliset julkaisut</i>	20 %	
a) Ulkomailla julkaistujen referee-julkaisujen lukumäärä		60 %
b) Muiden tieteellisten julkaisujen lukumäärä		40 %
<i>3. Tutkimuksen kansainvälistyminen</i>	20 %	
a) Kilpaillun kansainvälisen tutkimusrahoituksen määrä ²		60 %
b) Opettajien ja tutkijoiden liikkuvuuden yhteenlaskettu henkilömäärä ³		40 %

¹ Kohdennetaan huippuyksikön koordinoinnista vastaavalle yliopistolle

² Rahoitus ei sisällä yritysrahoitusta tai EU-rakennerahastoja.

³ Liikkuvuuden yhteenlaskettu määrä Suomesta ja Suomeen (vähintään 2 viikkoa)

6 §

Muut koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteet

Perusrahoituksen laskennan perusteena oleva muut koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteet - rahoitusosio perustuu koulutus- ja tieteenalarakenteeseen ja yliopistojen strategiseen kehittämiseen siltä osin kuin niitä ei huomioida perusrahoituksen muiden osioiden kautta. Rahoitusosio käsitellään opetusministeriön ja yliopiston välisissä neuvotteluissa.

7 §

Koulutus- ja tieteenalarakenne

Koulutus- ja tieteenalarakenteen osalta rahoituksen kohdentamisessa otetaan huomioon yliopistojen alarakenne, valtakunnalliset erityistehtävät, Kansalliskirjasto, harjoittelukoulut ja tutkijakoulut. Yliopistojen alarakenteet ja alojen väliset kustannuserot otetaan huomioon käyttämällä hyväksi toteutuneita kustannustietoja. Alarakenteen osalta otetaan huomioon myös tutkimusinfrastruktuurit, yliopiston merkittävä laitepainotteisuus ja taidealojen erityispiirteet.

Opetusministeriö päättää sopimuskauden alussa yliopistoja kuultuaan valtakunnallisista erityistehtävistä ja niihin osoitettavasta valtion rahoitusosuudesta. Erityistehtävillä on huomattavaa valtakunnallista koulutus-, tutkimus- tai sivistyspoliittista merkitystä. Osana erityistehtäviä yliopistokeskuksia koordinoiville yliopistoille osoitetaan rahoitusta yliopistokeskusten kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Harjoittelukoulujen rahoitus määräytyy toteutuneen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilasmäärän ja ohjatun harjoittelun opintopisteiden tavoitelaajuuden perusteella.

Valtion tutkijakouluihin kohdentama rahoitusosuus määräytyy Suomen Akatemian tekemien tutkijakoulupäätöksien perusteella.

8 §

Strateginen kehittäminen

Strategista kehittämistä koskeva rahoitusosuus perustuu yliopistojen strategiatyöhön ja sen keskeisiin painopisteisiin, profiloitumiseen, painopistealojen vahvistamiseen ja uudelleen suuntaamiseen sekä rakenteelliseen kehittämiseen.

9 §

Kustannustason nousun huomioon ottaminen

Kustannusten noususta seuraava määrärahan korotus otetaan huomioon perusrahoituksen kaikissa osatekijöissä. Tämän kohdennus yliopistoille tapahtuu koulutus- ja tieteenalarakenteosuuden osalta sopimuskauden ensimmäisen vuoden koulutus- ja tieteenalarakenteen rahoituksen mukaisessa suhteessa ja strategisen kehittämisen osalta rahoitus jää ministeriön kohdennettavaksi.

10 §

Rahoituslaskelman päivittäminen

Rahoituslaskelma päivitetään vuosittain uusimmilla tilastotiedoilla. Laskennassa kohdennus yliopistojen välillä tapahtuu suoraan kriteerin mukaisessa suhteessa.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.